

Preventivní program školy (PPŠ)

Školní rok: 2024/2025

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy	Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov Denisova 3, 750 02 Přerov
Ředitelka školy	Mgr. Romana Studýnková
Telefon	581 291 200
E-mail	studynkova@gjb-spgs.cz

Školní metodik prevence	Mgr. Jiří Ocelka
Telefon	581 291 215
E-mail	ocelka@gjb-spgs.cz
Specializační studium	Ano Specializované studium pro prevenci sociálně patologických jevů 2015-2016
Realizátor vzdělávání	P-centrum Olomouc (akreditace MŠMT)

Výchovný poradce	Mgr. Pavel Kolomazník
Telefon	581 291 236
E-mail	kolomaznik@gjb-spgs.cz
Specializační studium	Ano Studium pro výchovné poradce 2004-2006
Realizátor vzdělávání	Pedagogická fakulta UP v Olomouci

Školní psycholog	Mgr. Alena Gregorová
Telefon	581 291 217
E-mail	psycholog@gjb-spgs.cz

2. METODICKÁ DOPORUČENÍ A STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Zákony	Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění účinném Zákon č. 562/2004 Sb. , kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění Zákon č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (s účinností od 31. 5. 2017) Zákon č. 186/2016 Sb. o hazardních hrách (s účinností od 1. 1. 2017) Zákon č. 422/2003 Sb. o sociální potřebnosti – ohlašovací
Vyhlášky	Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poradenských službách ve školách a školských poradenských zařízeních
Metodické pokyny a doporučení	Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu (zpracováno na základě požadavku vyplývajícího z usnesení vlády ze dne 8. února 2016 č. 111) Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a vyloučení žáka nebo studenta k 1. 9. 2017 Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28); nově příloha č. 5 Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č. j.: 14423/99-22) Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č. j. MŠMT – 780/2024-1; únor 2024)

Strategie a koncepce	Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023–2025 Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2023–2026 Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na léta 2023-2026 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje (s platností do roku 2024) Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2022-2027
-----------------------------	--

3. CÍL PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY

Hlavním cílem Preventivního programu školy je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Preventivní program školy je základním nástrojem prevence. Pojmem prevence rozumíme všechna opatření směřující k předcházení a minimalizaci jevů spojených s rizikovým chováním a jeho důsledky. Prevencí může být jakýkoliv typ výchovné, vzdělávací, zdravotní, sociální či jiné intervence směřující k předcházení výskytu rizikového chování, zamezující jeho další progresi, zmírňující již existující formy a projevy rizikového chování nebo pomáhající řešit jeho důsledky.

Preventivní program školy je systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit. Program se pravidelně vyhodnocuje a sleduje se jeho účinnost a efektivita jednotlivých aktivit.

Preventivní program vypracovává školní metodik prevence v úzké spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky za podpory vedení školy. Odráží specifikace školy a vždy vychází z aktuální situace na škole a reflektuje evaluaci průběhu předchozího období (školního roku).

4. PROSTŘEDKY K DOSAŽENÍ CÍLE

Vztah učitel – žák	<p>Ve škole budujeme vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem. Žák se může na učitele obrátit s vědomím, že jeho názor bude respektován. Učitel se zajímá o potřeby žáka a podněcuje dialog se žákem. Žáci jsou prostřednictvím třídních učitelů seznámeni se svými právy a povinnostmi zakotvenými ve školním řádu. Studentský parlament je nástroj žáků sloužící k rovnoprávné komunikaci s vedením školy a k prosazování oprávněných požadavků.</p> <p>Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, rodičem, širší rodinou, ostatními pedagogy, vedením školy, poradenským týmem školy. Na základě dosažení dohody o společných cílech a postupech dochází k jednotné podpoře žáka.</p>
Vztah žák – žák (skupinová práce)	<p>Velká část výchovně-vzdělávacího procesu je realizována při práci ve skupinách. Žáci se učí vést diskusi, prosazovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku. Zkušenosti dokazují, že pokud skupina ve třídě funguje dobře, mezi žáky jsou dobré mezilidské vztahy a vytvářejí se mezi nimi bližší pouta na bázi kamarádství a přátelství, skupina je pak schopna svého člena v případě jeho problémů podpořit a pomoci mu nalézt řešení obtížné situace. Proto se jako jeden ze základních způsobů prevence jeví právě podpora dobrého fungování jedinců v třídním kolektivu i třídy jako celku. Naším cílem je podpořit vlivy, které dobré fungování kolektivu umožní.</p> <p>Ke stmelování třídních kolektivů dochází již při zahájení studia na adaptačním kurzu prvních ročníků, dále během třídnických hodin, školních výletů, exkurzí a dalších akcí školy.</p> <p>Celoškolní akce (Výtvarný salon, Literární kavárna, Masters of GJB a SPgŠ, Sportovní den v Kozlovicích) podporují spolupráci žáků napříč třídami a napříč ročníky. Žáci se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat starší s mladšími. Jedná se o podstatný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.</p>

Komunikace s rodiči/veřejností	<p>Učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace během konzultačních hodin, třídních schůzek či dle předchozí domluvy.</p> <p>Metodik prevence má pro žáky i jejich rodiče stanovené konzultační hodiny (je možné domluvit i jiný termín). Třídní učitelé jsou požádáni, aby tuto informaci sdělili rodičům na třídních schůzkách. Žáci i rodiče mohou využít také služeb školního psychologa či výchovného poradce.</p>
Pedagogická diagnostika	<p>Učitel věnuje pozornost žákům, sleduje signály, které upozorňují na možný problém žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Při řešení problémů spolupracuje s rodinou, poradenským týmem školy, vedením školy i ostatními pedagogy. Poradenské pracoviště školy zprostředkuje komunikaci s dalšími odbornými institucemi (PPP, SPC, OSPOD aj.).</p>
Personální zajištění prevence	<p>Školní metodik prevence (ŠMP)</p> <p>ŠMP spoluvytváří preventivní program školy a podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, při vzniku problému usiluje o jeho nápravu. Spolupracuje s institucemi a dalšími organizacemi v oblasti primární prevence. Koordinuje předávání informací o problematice sociálně patologických jevů ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Hodnotí realizaci preventivního programu.</p> <p>Konzultace ohledně ohrožených žáků a zabezpečení kontaktu s rodinou probíhá v součinnosti s výchovným poradcem a školním psychologem.</p>

	<p>Pedagogové</p> <p>Zajišťují průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují vzniklé problémy, navrhuji opatření. Třídní učitel komunikuje s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, konzultací či elektronickou korespondencí.</p> <p>Ředitelka školy</p> <p>Sleduje efektivitu prevence sociálně patologických jevů a problémy v kontextu celé školy – v případě potřeby přijímá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole.</p>
--	--

5. ZPŮSOB REALIZACE

1. Zvyšování sociálních kompetencí – rozvoj sociálních dovedností, které zlepšují orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledku jednání.
2. Posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátně reagovat na stres, kritiku a neúspěch.
3. Vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, nevytvářet nadměrný tlak na výkon, vytvoření atmosféry pohody a klidu, eliminace strachu a nejistoty.
4. Formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot.
5. Zvyšování kompetencí pedagogů a rodičů pro realizaci efektivní primární prevence – uplatňování strategií prevence rizikového chování, respektování věku i osobnostních zvláštností žáků, včasné odhalování specifických poruch učení/chování.
6. Prohlubování znalostí žáků v oblasti rizikového chování.
7. Věnování individuální péče žákům s výchovnými/studijními problémy i žákům talentovaným.

6. ZAČLENĚNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ DO VYUČOVÁNÍ

Jednotlivá témata se průběžně prolínají všemi předměty a všemi ročníky. Jednotlivé otázky jsou začleněny do tematických plánů všech vyučujících. Vyučujících respektují preventivní strategii školy. Je kladen důraz na pěstování vzájemných vztahů v kolektivu, ve skupině, schopnost empatie, důraz na citovou výchovu, na schopnost samostatně myslet, argumentovat, na tvořivost, otázky rasové nenávisti, na xenofobii, šikanu, záškoláctví. Cílem preventivního působení je rozvíjet zdravou sebedůvěru, zvládat zátěžové situace ve škole i v rodině, získávat návyky zdravého životního stylu, uvědomit si svoji právní odpovědnost, znát svá základní práva a povinnosti, být schopen posoudit důsledky svého chování, uvědomit si důležitost lidské společnosti pro člověka, rozvíjet schopnost čelit sociálnímu tlaku, získat pozitivní životní motivaci, uvědomit si rizika užívání alkoholu, uklidňujících prášků a jiných návykových látek.

Klíčové jsou především tyto oblasti:

- 1) Oblast přírodovědná – biologické účinky drog, zdravotní následky závislosti atd.
- 2) Oblast zdravého životního stylu – výchova ke zdraví, osobní a duševní hygieně, podmínky správné výživy, volný čas atd.
- 3) Oblast společenskovední – proces socializace jedince, užší a širší sociální prostředí, sociální interakce atd.
- 4) Oblast rodinné a občanské výchovy – postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, formy komunikace v rodině, subjekty participující v oblasti prevence atd.
- 5) Oblast sociálně právní – právní aspekty drog, práva dítěte atd.
- 6) Oblast sociální patologie – postoj společnosti ke zneužívání drog, delikventní chování, kriminalita, xenofobie, šikana, kyberšikana, rasismus atd.

7. ZAMĚŘENÍ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY VE ŠKOLNÍM ROCE 2024/2025 (NA ZÁKLADĚ ZMAPOVÁNÍ SITUACE)

- 1) Dlouhodobě a preventivně působit na žáky a předcházet vzniku rizikového chování.
- 2) Informovat žáky, pedagogy i rodiče o problematice rizikového chování (web, nástěnky, třídní schůzky, konzultační hodiny, třídnické hodiny, jednání školního parlamentu).
- 3) Zapojit vyučující do přípravy a realizace preventivního programu školy.
- 4) Zvyšovat schopnost žáků řešit svízelné životní situace (nebát se říct o pomoc, mluvit o svých problémech, oslovit odborníka).
- 5) Pomáhat žákům z nejvíce ohrožených skupin (dětem zdravotně a sociálně znevýhodněným).
- 6) Metodicky podpořit třídní učitele (metodické pokyny pro realizaci adaptačního kurzu, metodické postupy při řešení problémů, implementace PPŠ do výuky, krizové plány).
- 7) **Na základě zmapování situace v uplynulém školním roce se zaměřit na tyto oblasti:**
 - **poruchy příjmu potravy**
 - **automutilace (sebepoškozování)**
 - **vztahy mezi žáky ve třídě**
 - **kyberšikana**

8. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY VE ŠKOLNÍM ROCE 2024/2025

- 1) Stanovení konzultačních hodin školního metodika prevence (aktuální rozpis konzultačních hodin je uveden na webových stránkách školy – pondělí 12:35-13:20 a kdykoli dle předchozí domluvy).
- 2) Seznámení žáků s PPŠ na třídnických hodinách, které jsou zapsány do třídní knihy.
- 3) Možnost využití schránky důvěry (na gymnáziu umístěna u kanceláře školy vedle kabinetu ČJ, na SPgŠ pod schodištěm do suterénu, naproti tělocvičně).
- 4) Spolupráce třídních učitelů, rodičů, se školním metodikem prevence v oblasti sociálně patologických jevů a zdravého životního stylu.
- 5) Individuální pohovory se žáky, spolupráce s krizovými centry a PPP.
- 6) Zapojení do primárně preventivního programu města Přerova a primárně preventivního programu Olomouckého kraje.

7) Jednorázové preventivní aktivity:

- beseda s příslušníky Policie ČR pro první ročníky (téma dle aktuální nabídky)
- beseda s příslušníky Městské policie Přerov pro první ročníky (téma dle aktuální nabídky)
- návštěva Okresního soudu v Přerově pro třetí ročníky
- beseda na Úřadu práce v Přerově pro druhé ročníky
- beseda s pracovníky OSPOD pro primu (nižší stupeň gymnázia)
- dle nabídky preventivní akce, besedy, programy vázané k problematice uvedené v části 7/bod 7 (poruchy příjmu potravy, automutilace, vztahy ve třídě, kyberšikana)

8) Nabídka mimoškolních aktivit (aktuální nabídka mimoškolních aktivit je v průběhu září uvedena na webu školy; jedná se o aktivity jazykové, hudební, sportovní aj.).

9) Nabídka akcí, které pořádá škola (návštěvy divadelních představení, školních výletů a exkurzí, naučných zájezdů, celoškolních kulturních akcí – Salon, Literární kavárna, Pedagogická poema aj., sportovního dne, akcí pořádaných Střediskem volného času Atlas a Bios v Přerově, lyžařských a sportovních kurzů).

10) Práce s talentovanými žáky a žáky ohroženými školním neúspěchem (doučování, pedagogická intervence, individuální práce, příprava žáků na soutěže a přehlídky).

9. PROHLUBOVÁNÍ POZNATKŮ ŠKOLNÍHO METODIKA PREVENCE V OBLASTI PRIMÁRNÍ PREVENCE/SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2024/2025

Školní metodik prevence se zúčastní podzimního a jarního setkání školních metodiků prevence okresu Přerov. Setkání probíhají v PPP v Přerově.

Účast na dalších seminářích a workshopech bude ŠMP konzultovat dle aktuální nabídky s ředitelkou školy. Škola pravidelně odebírá časopis Prevence.

10. POSTUP A OPATŘENÍ PŘI ŘEŠENÍ JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ (PŘÍLOHA PPŠ)

Školní řád GJB a SPgŠ zakazuje žákům školy užívání návykových látek a manipulaci s nimi. Žáci jsou se školním řádem seznámeni vždy na počátku školního roku prostřednictvím třídního učitele. Škola má vypracovaný postup pro řešení šikany, výskytu a konzumace návykových látek, záškoláctví, krádeží a vandalismu, výbuchu skupinového násilí a ozbrojeného útočnicka ve škole. Nově byl přidán postup školy při řešení poruch příjmu potravy a sebepoškozování.

11. DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Pedagogicko-psychologická poradna Přerov

Kouřilkova 8, 750 02 Přerov

Telefon: 581 217 760, 581 208 014

Email: ppp@ppp-prerov.cz

Oblastní metodici prevence (Přerov)

Mgr. Anna Kubíková, kubikova@ppp-prerov.cz, tel. č.: 775 887 201

Mgr. et Bc. Michal Jahn, jahn@ppp-prerov.cz, tel. č.: 778 973 251

Krajský metodik prevence (Olomouc)

PhDr. Ladislav Spurný, l.spurny@olkraj.cz, tel. č.: 585 508 545

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí – OSPOD (Přerov)

Bc. Eva Poláchová, Dis., eva.polachova@prerov.eu, tel. č.: 581 268 792

KAPPA-HELP centrum sociální prevence (Přerov)

centrum.pomoci@kappa-help.cz

tel. č.: 773 070 814

Psychosociální centrum Přerov

nám. Přerovského povstání 1

750 02 Přerov

tel.: 581 209 622

Anabell – krizová pomoc při poruchách příjmu potravy

krizové tel. č.: 774 467 293

Linka bezpečí – bezplatné tel. č.: 116 111

V Přerově 2. září 2024

Zpracoval: Mgr. Jiří Ocelka, školní metodik prevence

Garant programu: Mgr. Romana Studýnková, ředitelka školy